

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svakog petka • Čodišnja preplata 50 din. • Uredništvo i uprava Prestolonaslednikov trg 34 • Adresa za pošiljke: Poštanski fah 342 • Telefon uredništva 30-866 i 26-105, uprave 30-866 • Račun Poštanske štedionice br. 57-686 • Oglasi po ceniku •

Beograd, 11 avgusta 1939
God. X • Broj 32.

JEDNA DVADESETPET-GODIŠNICA

Nedavno se navršilo dvadeset pet godina od objave rata sa strane Austro-Ugarske bivšoj Kraljevini Srbiji. Sva domaća i strana stampa zabeležila je ovu značajnu obležnicu. Pisano je opširno o tom istoriskom dogadaju. Pisaće se i u buduće. Ali i bez pisanja o tome, naš će narod većito da se seća dogadaja čiji se tok počeo odvijati pre dvadeset pet godina. Muke i patnje, kojima je naš narod bio izložen nakon sarajevskog atentata sa strane austro-ugarskih vlasti ostaće sigurno bez primera u istoriji roda ljudskoga. Južni Sloveni, u borbi za svoje nacionalno oslobođenje i ujedinjenje, prineli su na oltar Otadžbine neizmerne žrtve u krvi i životima svojih najboljih sinova. Austro-Ugarskim vlastima nije bilo dovoljno, što su slali na klanicu hiljade i hiljade naših ljudi, koji su živeli u dvojnoj monarhiji, već su svakog dana punili zatvore sa istaknutim nacionalnim radnicima, terali ih u koncentracione logore, vešali i streljali na divljački način muškarce i žene, male i nejake, stare i nemoćne. Nemoguće je pobrojati ma i u najkupnijim crtama sva ta zverstva, koja su dosegla kulminaciju kad su austrijanci upali u Srbiju. Ono što se dešavalo po srpskim selima i varošima, prevazišlo je sve vandalizme! Dovoljno je samo otvoriti Ratni album slika i videti originalne prikaze zverstava nad nezaštićenim narodom. Ljudski životi bili su u manjoj ceni od života najsitnjeg crva. Sve se to dešavalo, dok je junaka srpske vojske, sa svojim legendarnim Kraljem, prelazila albansku Golgotu, sejući svoje kosti na svakom koraku.

Umiralo se bez jauka i straha i na vešalima kao i pred puščanim cevima i na bojnim poljanama. Tirani su besneo viđeći herojsko umiranje hrabrih sinova junackog naroda, koji su polazili u smrt sa poklicima svome Kralju i svojoj Otadžbini, svesni da će njihova smrt biti osvećena, a da će njihova krv biti seme za dalja pregalštva i junaštva, iz kojih će da nikne sloboda i ujedinjenje za sve Jugoslovene. Narod, čiji su sinovi umirali sa toliko hrabrosti, morao je da postigne ostvarenje svojih idea. Delo, za koje su prinošene tolike žrtve, moralo je da se dovrši. To su dobro znali svi znani, neznani junaci i zato su mirno polazili u smrt, svesni da će njihovi potomci imati bolje dane.

Tako su prolazile duge četiri godine velikoga rata. U balkanskim ratovima izmučeni srpski vojnik nije htio da poklekne. Snagom koja je zadivila čitav svet, borio se za oslobođenje svoje zemlje i za slobodu i ujedinjenje svih Jugoslovena i za zajedničke ideale. Potpomognut dobromoljačkim legijama iz svih krajeva gde žive Jugosloveni kao i savezničkim četama, uspeva da probije Solunski front na komandu herojskog Kralja: »Napred u slobodu ili u smrt!« Donosi nam svima oslobođenje, koje je Prvi decembar 1918. godine krunisao ujedinjenjem Srba, Hrvata i Slovenaca u ovu našu zajedničku državu Jugoslaviju, zemlju svih Jugoslovena.

Sve je to dobro poznato našem narodu i nam Sokolima, koji se i sada nakon dvadeset pet godina od početka svetskog rata sećamo tih momenata, koliko slavnih, toliko i teških. Sve bi ovo trebalo da većito imaju na umu svi činoci našeg nacionalnog i političkog života. Još uvek vredi ona stara: »Historia est vitae magistra« — povest je učiteljica života! Od nje smo mnogo naučili, od nje možemo i dalje da učimo. Ako to budu svi i svako imali na umu, možemo biti sigurni, da će naša budućnost biti srećna i sigurna, da će svi Jugosloveni, svi Srbi, Hrvati i Sloveni moći da očuvaju svoju slobodu i jedinstvo i da si osiguraju nesmetani razvoj u neporučenoj slozi i bratskoj ljubavi. Brat će bratu uvek da ostanet u punom smislu te reči. I niko nikad neće moći da ugrozi jedinstvo i slobodu trojmene braće!

Posle dvadeset pet godina istoriskih momenata praćenih krvlju i smrću, mi smo ostvarili san vekova. Jugoslavija je postala stvarnost, a na nama je da ostane večnom zajednicom svega našega naroda. Sadanji naraštaj svestan je žrtava prošlosti i spremam je, da i ubudućnosti pridonesem nove žrtve za opstanak svoje države, ako to bude potrebno. To će znati da učine i docnija pokoljenja. Ne želimo ponovnog klanja ni za čiju volju, ali ako naša sloboda i samostalnost budu ugroženi, značemo da se borimo, i da pobedimo, jer su nama uvek bile i biće — Pravda i Pobeda!

Danas se ponosno diže na Avali veličanstveni spomenik Neznanog Junaka. Preko Save, sa Kalemeđdama, gordo gleda kip Pobednika u daljinu. Na Oplencu mirno snivaju večni san Oslobođilac i Ujedinitelj Jugoslavije, u seni svetih zastava, pod kojima se boriše i padaše hiljade junaka. Ovi sveti spomenici i simboli govore svima Jugoslovenima rečiće od svih govornika i pisaca. Pred očima su svemu narodu, a najviše nama Sokolima. Oni su nam oponema, snaga i ponos. Oni naše misli upućuju do Onoga, pred kojim ćemo 1941. godine da ponovimo našu zakletvu:

Čuvajte Jugoslaviju!

J. M.

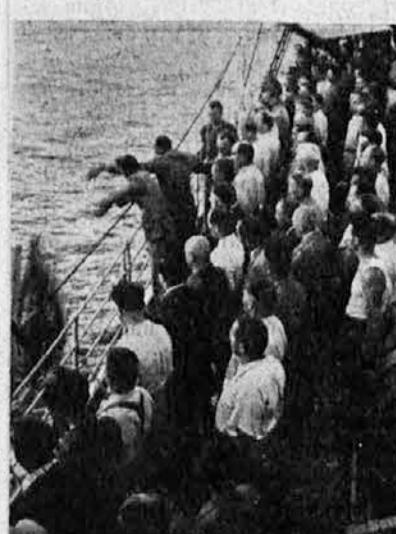
Početak Savezne prosvetne škole

U ponedeljak je otvoren ovogodišnji opšti tečaj Savezne prosvetne škole, koji se održava u Studentskom domu. Najpre je uzeo reč predsednik SPO brat Miloš Stanojević, koji pozdravlja zamenika starešine Saveza SKJ brata ing. Smiljanića, moleći ga da otvori tečaj u ime Saveza. Brat Smiljanić izrazio je veliku radost u ime svoje i u ime Saveza što je ovogodišnji tečaj posećen u takoj velikom broju. Posebno pozdravlja braću Junake iz Bugarske, Petra Angelova i Andreja Andrejeva, sa željom da dogodine vidimo još veći broj braće Junaka na tečaju. Prisutni prireduju srdačne manifestacije braći Junacima. Zatim pozdravlja člana ruskog Sokolstva brata Leonida Baziljevića, koji takođe učestvuje u tečaju. Potom je brat ing. Smiljanić održao uvodno predavanje.

Brat Stanojević daje reč bratu Junaku Andrejevu, koji se zahvaljuje na srdačnom prijemu i biranim rečima ističe značaj saradnje Sokola i Junaka. Dobija reč Rus, brat Baziljević, zahvaljujući se takođe na rečima br. ing. Smiljanića. Ponovo uzima reč br. ing. Smiljanić i ističe duboku žalost što ne vidimo na ovom tečaju dragi lik br. Dure Paunkovića, koji je otvarao dosadašnje tečajevе i koji je upravo na proslodženjem tečaju održao svoje poslednje predavanje, da malo dana iza tog zameni ovaj svet sa boljim. Prisutni ustanju i kliju: »Slava« nezaboravnom bratru Duri Paunkoviću.

Time je Savezni prosvetni tečaj bio otvoren i rad po programu nastavljen.

Posle otvorenja tečaja stigli su iz Poljske brat Edmund Kosman i sestra Vanda Certović, koji će od strane poljskog Sokolstva učestvovati u tečaju.

Sokoli spuštaju venac sa »Lovčenom« u »Plavu grobnicu«.

DOVRŠEN JE FILM SA SOFIJSKOG SLETA

Prosvetni odbor SSKJ snimio je važnije momente sa svejunačkog sleta u Sofiji, za 100% tonfilm dužine 528 metara. Ovaj ton film, koji je uspeo u svakom pogledu, prikazivaće se od danas u beogradskom bioskopu »Uranija«. Film će posle toga biti prikazivan u bioskopima svih naših većih gradova, pa preporučamo članstvu da koristi ovu priliku i posetuje prikazivanje toga filma.

Godišnjica smrti brata Đure Paunkovića

U četvrtak, 17 avgusta, navršće se godina dana od smrti nezaboravnog sokolskog radnika i velikog nacional-

nog bora, brata Đure Paunkovića, zamenika starešine Saveza Sokola K. J. Biće bi suvišno a i nemoguće da prikažemo ma i u najkraćim crtama rad ovog velikog čoveka za sokolske i nacionalne ideale, a to nije ni potrebno, jer je njegov rad ostavio neizbrisive tragove i ostao zapisan u srcu svakog Sokola i Jugoslovena.

Koliko je poč. brat Paunković bio cenjen i štovan pokazao je i godišnji pomen, koji je održan prošlog utorka na Novom Groblju, u crkvi sv. Nikole. Pomenu su pored brojnih rođaka i prijatelja poč. brata Paunkovića prisustvovali i delegati Saveza Sokola KJ na čelu sa br. ing. Smiljanićem, Milošem Stanojevićem, Durom Brzakovićem, Ivanom Radićem, dr. M. Arsenijevićem i dr., kao i svi učesnici Savezne prosvetne škole sa svojim nastavnicima. Po završenom pomenu pošli su prisutni na grob poč. brata Đure Paunkovića, gde je predsednik Savezne prosvetne škole br. Miloš Stanojević, u ime Saveza i Savezne prosvetne škole održao sledeći govor:

»Braćo i sestre,

Stojimo pred večnom kućom velikoga sokola i dragoga našeg brata i starešine Đure Paunkovića. Ova humka pokriva jednu široku slovensku dušu, plemenito srce i bistru rasnu pamet. Širokom svojom dušom znao je podjednakom ljubavlju da voli sve Slovene, plemenitim srcem svojim znao je da pomogne nevoljne, rasnom pametom svojom znao se snaći u svakoj teškoj situaciji. Vi, sestre i braćo, vidite njegov spomenik u obliku prelomljene granitne stube. I Đura Paunković za života svoga beše granitni stub naše sokolske misli. Naslanjamо se na taj stub svr redom koliko nas beše u sokolskim redovima, vrlo često i nesvesno da smo nasađeni. Besmo zaštićeni čvrstom njegove istrajnosti, besmo razdražani njegovim vazdašnjim raspoloženjem. Besmo utešeni njegovim nasmijanim likom kojim je on uvek više kazao nego što se može rečima izreći. Besmo srećni što ga imamo. I baš kad smo verovali da treba još više da dade Sokolstvu u svojoj punoj zrelosti, sudsudina ga istreže iz naših redova i prenese njegovo telo ovamo pod ovu svetu zemlju, koju je on celoga svog života tako žarko vo-

leo. Kažem, prenese telo, ali onaj budi duh kojega smo poznavali u braću Đuri ostade zadržan u našem duhovnom bicu. Ostade kristalno čist i jasan.

Dragi braće Đuro,

I ljudi i njihova dobra dela zaboravljaju se. Ti si u svom uzborkom životu činio velike poteze a dobrim delima bio si zadužio nesamo pojedine ljudi već i čitava udruženja i institucije. Pa ipak imao si da čuješ i da otrpiš tešku kritiku baš od onih o kojima si najbolje mislio, i možda već ima dosta takvih koji će olako zaboraviti Tvoja trpljenja i Tvoje akcije. Ali, Prosvetna škola Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, koju si Ti uvek i otvarao i zaključivao i u njoj držao predavanja zapisala Te je neizbrisivim slovima u svoje školske analе. Ona Te kao ustanova nikada nemože zaboraviti. Ti si na njenom bojnom polju pao, jer poslednja Tvoja reč beše izrečena u njoj, što beše i Tvoj poslednji sokolski gest. Ne mogu Te zaboraviti, ni svu dosadašnji tečajici, kojima si umeo da dade očinski savet, da izazove njihov stisk pesnici pred nepravdom, da ih podigneš u nedostizne visine naših sokolskih i nacionalnih lepoti. Iako je ovde Tvoj spomenik jedan prelomljeni granit, za sokolsku prosvetu. Ti ćeš ostati i dalje idelani i uzorni stub koji je znao da joj služi nepokolebitivo.

Neka Ti je za to brate Đuro izražena sva naša zahvalnost preko ovih mirisnih ruža čiji miris treba da Ti donese čak tamo do drugoga sveta naš bratski dah i našu ljubav koju u svojim dušama prema Tebi zadražemo sve do našeg, na ovom svetu, zadnjeg časa.

Neka Ti je slava i hvala!«

Prisutni kliju: »Slava«, a zatim je na grob položena kita svežeg cveća. Kratkom šutnjom prisutni još jednom odaju počast seni velikog sokolskog bora, posle čega su se razili, dušoko dirnuti ovom tužnom manifestacijom, ali u srcu i duši odlučni da nastave teški sokolski rad poput preminulih vrednih sokolskih boraca.

Свечана прослава 25-годишњице колубарске битке

У Лазаревцу врше се велике припреме за прославу 25-годишњице Колубарске битке, која ће бити одржана 1. октобра. У почаст 20.000 погинулих јунака подиза се Спомен-цирква, у коју ће бити сахрањене kostи палих бораца. У овој прослави узеле учешћа сва национална и културна друштва.

Iz uprave

PRETPROŠLOM BROJU PRILOŽILI SMO ČEKOVNE UPLATNICE ZA SLANJE PREPLATE, PA KAKO IMA JOS IZVESTAN BROJ PREPLATNIKA, KOJI NISU DOZNAČILI DUŽNU PREPLATU, MOLIMO IH, DA TO ŠTO PRE UČINE.

Таборовање Сокола из Тузле на Јадрану

Многе наше соколске јединице постарале су се, да након рада у Соколама, јавних вежби и осталих приредба, омогуће своме чланству, да кроз вруће летње дане замене вежбаоницу логоровањем у природи, где ће прикупити снаге за нови рад. И Тузланска соколи за месец дана напустили су своју сталну вежбаоницу, па преко Сарајева и Иван планине спустили се на наше море и задржали се на најдужем месту између Херцегновог и Игала, Топли, да ту у игри песми и сунцу уживaju лепоте и чаре дивне природе.

Долазимо ли возом из Сарајева

или зеленике у Топлој, на ъамо' обали залива, падају нам у очи неколико бриљанти подигнутих белих шатора испред којих се вије југословенска застава, под којом на великој табли између два бронзана сокола стоји: „Табор Соколског друштва Тузла“.

Сваког дана већ у 5 часова у овој соколској породици све је на ногама. Лаки и весели, њих око 50 на броју, дечака и девојчица хитају ка умиваоници, а затим после неколико минута у свом вежбањем оделу одлазе на заборно место где под командом начелника брата Манојла Влатковића и начелнице сестре Радојке Лакић, проводе у игри и вежби до 7 часова. Није изостао ни тенис, пинг-понг и одбојка. После доручка од 8 до 9 часова одржавају се часови идејне школе а од 10 до 12 часова је купање и веслање после чега је заједнички ручак у пољској трпезарији коју су подигли сами соколи. После ручка је обавезан одмор до 16 часова а затим ужина и поново купање и веслање до 18 часова, а онда вечера у 19 часова.

Ни таборски лист који се чита за време вечере није изостао. Овај лист има сврху да жигоше недостатке, мане испаде и пропусте чланова. Зато уредници будним оком имају да мотре сваки покрет своје

Utisci sa puta od Varne do Splita

(Nastavak)

Iz Smirne наје »Lovćen« пlovio preko poluostrva Kara Buruna, te ostra Chios i Psara, po Egejskom moru u grčku luku Pirej, gde smo se iskrcali 17. jula i podzemnom železnicom prešli u Atenu, do Tezeovog hrama. Kada smo prvi put stupili na ovo sveto tlo, nismo mogli da verujemo realnosti da se doista nalazimo na ovome mestu koje jeste i ostaće kolevka kulture i umetnosti pozni jem vekovima. Već s ovoga mesta očima obuhvataš čitavo svetište — »Akropol«. Što je tu bilo stvoreno doista je veličanstveno, a da nije grčka mitologija само imaginarna fikcija dokazuju ova vekovna remek dela božanstvom inspirisanih prvih muzeva stare Helade.

Gledajući ove spomenike, duh te prenosi u ono davno doba stvaranja ovih dela, i ne možeš da povučeš granicu između božanstva i čoveka. Ovi spomenici svedoče o neumrlosti duha i boga u čoveku, a takvi jesu bili oni muževi koji ovo stvorile.

Na podnožju gore nalazi se Tezejev hram s dorskim stupovima. U strukturi harmoničan i neostećen, a vekovi ocrtase ga još naročitom patinom. Podno njega evo iskopina starog Aeropaga. Širokom, modernom cestom prelazi desno u gaj, gde je nekog Sokrat naučavao i utirao temelje svoje filozofije. Poveli su nas u

spilju koja se nalazi podno brežuljka u tome gaju, a za koju se tvrdi da je tu Sokrat u tamnici ispio otrov. Penjemo se na Akropol. Kroz Prostipele ulazimo preko mramornih stuba, a na samom početku susrećemo neumrlog Fidiju. Evo njegovih reljefa, ali gde je božica Atina — Nika — iz slonove kosti, a u zlatnom rahu? Podnožje je prazno na kojem je neko stojevala i dominirala nad morem i kopnom. S druge je strane Erehejt na jonskim stupovima i kariatidama, takođe dosta ruševan i oštećen.

Kolike li harmonije i lepotu u arhitekturi gigantskih oblika dorskih, pa vitičkih jonskih stupova! Čovečanstvo, kud juriš, zaustavi se, osvrni natrag, da ohrađeno i poučeno istorijom nastaviš svoju putanju sigurnijim i trajnijim korakom većnog pomicanja — napred...

Razgledali smo Partenon i obišli ga da vidimo i ostatke Odeona i Dimonizijev teatar. Reljefi, mramorna sedala, itd., sve to potseća na slavna dela Eshila, Sofokla, Euripida, koja su ovde pod vedrim nebom bila prikazana. Od Zevsovog hrama preostali su još samo gorostasni korintski stupovi na mramornom podnožju. A Fidijev Zev? — ostavio je Olimp s padom stare Helade i poneo sobom stvaralačku tajnu starih Grka.

O, Homere, hvala ti što si nam o-

Vazduhoplovne utakmice školskih i turističkih aviona

Na ljubljanskem aerodromu završene su 6 avgusta ovogodišnje utakmice školskih i turističkih aviona, kao i avionske demonstracije naše vojske. Na ljubljanskem aerodromu bio je prisutan predsednik Vlade g. Dragiša Cvetković sa ministrima g. g. Rajakovićem, Bešlićem i Kulenovićem, te ostalim uglednim ličnostima, pred kojima su objavljeni rezultati takmičenja.

Prvu nagradu, prelazni Pehar dar Ni. V. Kneza Namjesnika Pavla dobio je zagrebački Oblasni odbor sa avionom »Pusmot« kojim je pilotirao Milan Heteni. Zajedno sa ovom nagradom zagrebački Oblasni odbor primio je i dužnost da iduće godine predi ova takmičenja. Drugu nagradu je dobio ljubljanski, treći beogradski Oblasni odbor. Kao najbolji na školskom avionu pobedio je aeroklub Ljubljana. Ovim avionom pilotirao je Franc Perdan i time je dobio nagradu Ministarstva vojske i mornarice. Kao najbolji u tačnosti na turističkom avionu ocenjen je avion Oblasnog odbora Beograd (pilot g. Milutin Anastasijević), koji je dobio nagradu Komandanta vazduhoplovstva.

Sokolska četa Laverci, Dravska banovina, priredila je prošle nedelje uspelo javnu vežbu. — Ova agilna sokolska četa ima lepo uređeno letnje vežbalište, na kome namerava uvesti električno osvetljenje. Četa će uskoro slaviti 10 godišnjicu rada.

Sokoli na ostrvu Vidu.

stavio svoj ep »Ilijadu«, koja još i danas opaja čovečanstvo svojom lepotom i veličinom. Na tvome se je vrutku inspirisao i naš neumrli učitelj Tyrš. »Mens sana in corpore sano« — naše je sokolsko geslo.

Naša je grupa Sokola i Sokolica na »Lovćenu« stigla iz Pireja, oko Peleponeza, te Jonskim morem bez pristajanja u Krf 19. jula. Tu smo pristali s naročitom misijom da odamo doстојnu poštu našim žrtvama iz svetskog rata na ostrvu Vidu i u »Plavo grobnici«.

Na pristaništu nas je dočekao naš generalni konzul g. dr. Ilić, te prota g. Ljuba Popović, načelnik verskog oddeljenja Ministarstva Pravde i prota g. Bogdan Petrović, kojima je povjerena izgradnja i uređenje kosturnice na Vidu. Tu su nas čekali i venči koje smo ranije naručili, a braća sokoli i dobrovoljci iz Maribora doneli su od kuće i jugoslovensku trobojnici s posvetom. Prešli smo odmah motornim čamcima na ostrvo Vid, koje smo već iz daleka opazili. Na njemu je beli mramorni krst, koji potseća putnika, kao mrtva straža na svu Golgotu i tragediju koja se je tu zbilja. Plavo Jonsko more oplakuje to sveto mesto i kao da čuje još tajanstven glas iz penušavih valova što udaraju o hridi: Putnici zauštavili se, tu ležimo mi znani i neznanii heroji daleko od otadžbine svoje za koju smo dali živote naše! — U

Kratke vesti iz našeg Sokolstva

Sokolsko društvo Bosanski Petrovac, saznavši da se u obližnjim planinama Majevici, Grmeči i Klekovači nalazi na naučnom putovanju po četinastim šumama zamenik starešine našeg Saveza br. Dr. Mihailo Gradojević, prof. Univerziteta, preko svoga starešine br. Gojka Rakica i prosvetara inž. Mila Pulje pozvalo je br. Gradojevića da u Bos. Petrovcu održi javno predavanje: »O insektima štetnim za šume i poljoprivredu«. Brat prof. Gradojević se spremljao odazvao, te je 6. avgusta u punoj sali novog sokolskog doma, koji se upravo dograđuje, održao interesantno predavanje iz svoje struke, koje su Sokoli, građani i seljaci iz okolnih sela sa najvećom pažnjom čitav sat i po slušali. U Bos. Petrovcu gde su 2/3 stanovnika naši muslimani, vela najlepša slogan između njih i pravoslavnih, i u Sokolu su svi na zajedničkom radu za Kralja, narod i Jugoslaviju.

Članovi Sokolskog društva Beograd V, posetili su Kajmakčalan, gde su se poklonili grobovima heroja, izgimnili u borbam na Kajmakčalanu, gde su u spomen kapeli ostavili lepu spomen plaketu kao znak pažnje mrtvim herojima. Uoči tog pohoda Sokoli su bili gosti sokolskog društva Prilep, koje je u čast beogradskih Sokola priredilo sokolsko veče. Program je bio ispunjen vežbama gostiju. Nastupili su i takmičari za Kraljev Mač Br. Vukašin Bivolarević recitovao je »Pevačevu kletviju u Šantićevom prevođu. Prilepskim sokolima zahvalio se vođa puta br. Reljić. Braća iz Beograda posetili su i Sokolsko društvo u Bitolju, gde su takođe priredili sokolsko veče, na kojem je sudelovao beogradski orkestar »Cilić. Sokole je toplo pozdravio katolički vojni sveštenik g. Ante Dujmušić, a zahvalio mu se br. Reljić.

Sokolsko društvo Oštrelj, preko svoga starešine br. Jove Meseldžića, direktora »Šipada« umolio je zamenika starešine Saveza br. Dr. Mihailo Gradojevića, da 11. ov. m. održi u novom sokolskom domu u Oštrelju predavanje za Sokole i građanstvo: »Sokoli zatočnici sveslovenske solidarnosti«. Za ovo predavanje vela veličanstveno interesovanje kako kod Sokola u Oštrelju, tako i u okolnim kolonijama radnika na području »Šipada«.

Sokolsko društvo iz Sremske Mitrovice, učeće vidnog učešća u proslavi 25. godišnjice borbe na Čevrntiji, gde je poginuo veliki broj vojnika

ka Timočke divizije u borbi sa austrijevcima. Ova proslava, koju prireduje udruženje Timočana i Krajinaca, održće se 10. septembra uz učestvovanje svih nacionalnih društava. Sokolsko društvo iz Sremske Mitrovice podiglo je već ranije na mestu borbe spomenik izginulim herojima.

Sokolsko društvo Požarevac, priređilo je 30. jula izlet svog članstva u manastir Zaovu, gde su srdačno dočekani od sveštenika, koji su im pričazali razne istorijske znamenitosti u manastiru.

U sokolskom taboru »šumska škola« u Lokama kod Možirja, održan je 30. jula zbor biciklista, koji su izvodili redovne vežbe. Učesnike je pozdravio župski načelnik br. Grobelnik i voda »šumske škole« br. Pahor. Ujedno su održane utakmice u odbojci između 6. jedinica. Prvu nagradu dobili su sokoli iz Šoštanja. Istovremeno su održana probna gada na zračnom puškom. Svi učesnici, koji taboruju u ovoj »šumskoj školi«, provode vreme u vežbama i korisnim izletima.

Sokolsko društvo u Kreki, otpremilo je 23. jula 70 deca na letovanje, na planinu Ozren, blizu čuvenog manastira Ozrena i Državnog dečjeg oporavilišta. Letuje se pod 4 šatora. Svakog šatora nosi ime znamenitih sokolskih velikana: »šator Miroslava Tirkša«, »šator Žakule«, »Gavrila Principa« i »Miška Jovanovića«. Sve životne namirnice kupuju se direktno od proizvođača. Deca se osećaju odlično, provodeći vreme u zabavi i u raznim sokolskim igrama u savršenoj disciplini i čistoći, o čemu su se na licu mesta uverili izaslanici društvene uprave.

Sokolsko društvo Šmartno, kod Litije, proslavilo je na svečan način pet godišnjicu svoga opstanka i rada. Na proslavi učestvovali su Sokoli iz svih okolinskih jedinica i sokolska muzika iz Trbovlja. Posle prolaska svečanosne povorka kroz mesto govorio je starešina br. Vidic. Napose je pozdravio dolazak pobedničke vrste Ljubljanskog Sokola, koja je osvojila Kraljev Mač peti put i delegata župe br. Čotarja. Posle podne je izveden javni nastup sa obimnim programom. Vrsta Ljubljanskog Sokola bila je burno pozdravljena. Nastup je zaključen pevanjem: »Hej Sloveni« i »Pesme sokolskih legija!«

Dura Paunković

Iako Ti zemlja mrtno telo krije,
Iako Ti reči ne čujemo više,
Sećanje na Tebe izgubljeno nije:
U srcu Sokola Tvoje ime piše.

Smrt je samo prošla, pobedila telo,
Ali duh herojski vekovima živi.
Tvoja stara misao veliko je delo
Kojemu se danas svako redom divi.

I kad sunce zade za hridi i more
I gusti mrak svuda naoko pane,
Tada se podižu mnoge oči gore
I čekaju zoru da ponovo svane.

Tako i Sokoli, kojima duboko
U ranjenoj duši kipi strašna bura,
Žele da se rodi dan novi Sokol
Kom bi odmah dali svetlo ime Dura.

Stanko O. Stanković

Slovačke svečanosti u Bačkom Petrovcu

»Matica Slovačka« priređuje velike tradicionalne slovačke narodne svečanosti, koje će se održati od 20. do 21. avgusta u Bačkom Petrovcu, kulturnom središtu Slovaka u Jugoslaviji. Ove svečanosti učeće najširi opseg kao nacionalne manifestacije naših Slovaka. Na ovim proslavama, za koje se vrše velike pripreme učeće, sva slovačka kulturna udruženja iz naše zemlje zajedno sa slovačkim Sokolovima.

Našem članstvu preporučujemo ovu priredbu.

Kako Sušačka „Istina“ iznosi istinu

I pored toga što je slet Sokolstva na Jadrani, koji je održan na Sušaku 17. jula, uspeo u svakom pogledu i što je na sletu uzeo učešće preko 7.000 Sokola, nedeljni sušački list »Istina«, čiji je urednik župnik Josip Blažina, donosi u uvodniku od 30. jula između ostalog i sledeće rečice:

»Sada je ovako!

Pogotovo možemo s ponosom to reći mi na Sušaku. Zato, jer smo bili svjedoci, kako se povampireni centralizam u obliku neke »viteštine« htio »još jednom« (valjda zadnji put) plasirati na obalama Hrvatskog Primorja. I to baš na nesretno izabrani datum 16. VII. Vlakovi (75%) došli, vlakovi pošli. I tajac. Kao sove u osvit zore. Centralizam je doživeo zadnji fijasko.

Na koncu i pravo je tako. Jer to već smrdi i po bezobrazluku, da se par izbjeglih ostataka usuđi svrljati po hrvatskoj gradi. Isti list nedelju dana ranije u izvestaju sa jedne proslave citira govor jednog narodnog poslanika, koji da je rekao: »kako su neki misili da će ih Sušak dočekati s batinama, no Hrvati ne udaraju po lešinama«. Goveči o povorci prigodom te proslave kaže i ovo: »neki stranci koji su toga dana imali takode nekakvog posla, ostali su zapunjeni«. Dalje »Istina« ističe rad »Gradanske zaštite« koja da je držala disciplinu na ulicama. Zahvaljuje im, ističući kako je Sušak istupio složan i jak, »na zator i strah »vragom našim«...

Iznosimo ovaj primer slepe mržnje bez komentara za dokaz kako »Istina« istinito izveštava svoje čitatelje, a kako se gleda na sušački slet sa strane objektivnih ljudi, neka posluži kao dokaz sledeći članak iz sušačkog lista »Mornar« broj 8, koga uređuje poznati književnik Viktor Car Emin. Članak je naslov »Neslavljivo Sokolstvo«:

»Da je ono zaista takvo — to smo prije nekoliko dana ovdje na Sušaku osjećali svi, koji smo ostali vjerni slavnoj sokolskoj sveslavenskoj ideji.

Kad je ona nepregledna sokolska povorka silazila po Bulvaru u grad, svi smo bili prožeti osjećajem, da se ono k nama spušta jedna velika snaga, jedna velika misao, jedna neodoljiva moć. I jedan program, čist i tvrd, usjećen, — program, koji se ne mijenja, kao što se mijenjuju politička »načela« i »uvjerenja«, stranačke »odanosti« i slične fanfaronske petljaniye. Sokol, ako je pravi sokol, ostat će sokol, ako mu zemlju stigne i najstrašnija kataklizma. Iz ruševina će niknut kuće drugog lica i oblika, izići će ljudi drugih misli i navika, ali Sokol će — ako je pravi Sokol — izići samo kao Sokol. Kad je buknuo rat, Austrija je najčešće hajku digla na Sokole i na njihove odore, zastave i kalpake. Bilo je slučajeva, da su se te dragocjenosti sahranile duboko u zemlji, samo da ne padnu u ruke onih, koji bi ih oskrvnuli. Pa što se dogodilo?

Dok su jedni Sokoli na raznim frontovima Saveznika vršili svoju tešku dužnost, njihovi su drugovi na domu još prije sloma iznosili svoje sokolske odore i znakove na sunce i u svakoj zgodu manifestirali svoju radost zbog iskrse Jugoslavije. Lijepi, ali i teški dani, u kojima je naše Sokolstvo pokazalo sav svoje prijevor i svoju požrtvovanost.

Sve na svijetu može da dode pod udar sile prilika. Može i da dode pod takav udar i Sokolstvo, ali tek što se te prilike uklone, prvi će iz haosa iskrnuti Sokolovi. Tako je već bilo za prošlog rata, tako će biti i za svake onakve katastrofe. Uginut će stranke i strančice, nestat će njihovi kolovode i korteši — dok će Sokoli ostati, jer Sokolstvo

Triumf sokolske misli na Viču

Tako veličaste narodne in sokolske manifestacije. Vič se ni doživel, kakršna je bila soboto in nedeljo proslava društvene 30letnice. Kako veliko je bilo zanimanje za večerno slavlje, je pokazala najlepše velika množica, ki se je zbrala pred Sokolskim domom in posebno še pred kraljevim spomenikom. Prišla je tudi godba Sokola I Tabor, ki je igrala vesele koračnice. Ko se je stemnilo so zažarele na oknih naših bratov in prijateljev svećice in lampiončki. Ob 20.30 je krenila balklada izpred Sokolskega doma z godbo Sokola, članski in naraščajski prapor, z zastopnikom župe br. Flegarjem in soustanoviteljem br. Bojanom Drenikom in starostu br. Boršnikom na čelu, za članstvom se je uvrstil ženski in moški naraščaj, potem pa dolge kolone članstva v meščanski obleki z znakom. Vseh udeležencev v povorki je bilo nad 700. Povorko je občinstvo, ki je tvorilo špalir ob ulicah, navdušeno pozdravljalo. Na mnogih mestih so povorko zasuli tudi s cvetjem. Manifestanti so prepevali sokolske in narodne pesmi in vzklikali svojemu mlademu sokolskemu starešini Nj. Vel. Kralju Petru II. in Jugoslaviji. Že med povorko je bil zažgan pred cerkvijo na Rožniku kres, ki so v njem tekači zažgali baklo in jo potem v izmensek temu prenesli do kraljevega spomenika. Pred spomenikom se je zbrala tisočglava množica, ki je pričakovala stafeto. V dobrih desetih minutah je bila zadnji tekač pri spomeniku. Izročil je plameño br. načelniku Nahliku, ki je z njim prizgal obe žari.

Ob 11. dopoldne je bila na viškem pokopališču lepa pietetna svečanost v spomin pokojnih bratov in sester, ki so tekom 30 let za večno zapustili visoke sokolske vrste.

Popodne je bil Vič podoben sokolskemu taboru. Iz vseh strani so prihajale sokolske čete v kroju in s praporom da poveličajo naš jubilej. Najveće zanimanje je vladalo seveda za sprejem naše hrabre vojske, ki je prišla z godbo Sokola I iz vojašnice vojvode Mišića na Taboru po glavnih ulicah na Vič do Sokolskega doma, kjer je pričakovala tisočglava množica sokolstva in občinstva. Naši junaka vojski je pribredil nacionalni sokolski Vič navdušen sprejem. Ob 15.30 je prispel pred Sokolski dom zastopnik komandanta divizije podpolkovnik Radojković, ko je pregledal častno četo in jo pozdravil »Pomozi Bog, junaci!« se je obrnil še do sokolskih čet, ki so stale v špalirju in jih pozdravili s sokolskim »Zdravo«. Tudi sokolstvo mu je krepko odzdravilo s trikratnim »Zdravo«.

Po navdušenem sprejemu se je pričel svečani akt razvijanja praporov na odru pred sokolskim domom. Okrog odra so se zbrali sokolski praporji 19 po številu, da sprejemo v svojo sredo najmlajšega in najmanjšega. Medtem so prispeti tudi zastopniki vojaških in civilnih oblasti in sokolstva. Goste sta sprejemala starosta, br. Boršnik in tajnik br. Horvat. Prvi je spregovoril starosta br. Pavle Boršnik, ki je pouparil pomen današnjega sokolskega praznika za ves nacionalni Vič in sokolsko Ljubljano. Najprej je iskreno pozdravil našo hrabro vojsko, ki je s svojo udeležbo povzdignila naš jubilej. Zatem je pozdravil zastopnika divizionarja podpolkovnika Radojkovića, zastopnika generala Leva Rupnika, podpolkovnika Metikoša, zastopnika komandanta 16 artiljerijskega polka kapetana br. Josifovića, zastopnika banske uprave komisara

je ideja. Oni, koji bilo s neupućenosti, zatucanosti ili zbog Juhinih para gledaju prijekim očim naše Sokole izgledaju kao i oni nesretnci, koji su vikali za Hristom: Propni ga! Hrista raspeš, ali je malo zatim i iskrnu. Tako se dogada i Sokolstvu, a tako će mu se dešavati i u budućem: Drumovima kud je Sokol jednom stupao, stupat će opet, pa nalazili se ti drumovi na bilo kom meridianu ove naše zemaljske krugle. Š.

Kukovića, mestnega poglavarstva br. Draga Šebenika, zastopnika sokolske župe Karlovac br. kapetana Telebako-va, zastopnika sokolske župe br. Kajzelja, Slano in Slapničarja ter župno načelnico s. Mužinovo, zastopnika ruskega Sokola br. Bezrukova in staroste vseh ljubljanskih in okoliških sokolskih društava. Burnih ovaciј je bila deležna tudi kumica praporja s. Slava Benčanova. Po pozdravih je brat starosta v pomenbenem govoru razvila krasen dečji prapor, orisal simbolično njegov pomen. Prapor je nato sprejel v svoje roke Furlički, ki se je zahvalil zanj in obljubil, da ga bo nosil s častjo in ponosom na kralja, domovino in nežljivo Jugoslaviju. Vsi praporji so se potem pobratili z najmlajšim medigranjem in petjem sokolske himne »Hej Slovani«. Brat starosta je zatem prečital še pozdravno brzovjavo staroste br. Gangla iz Metlike, kar je zbiralo navdušeno odobravanje. Potem je zabil spominski željiliček našega narodnega svečenika Šentjakobskega župnika br. Janka Barleta z njegovim posvetilom: »Ljubezen globoko in neomajno zvestobo Jugoslaviji«. Brat starosta je nato nazdravil še našem mlademu starešini Nj. Vel. kralju Petru II. Vsi návzoči so mu zaklali trikrat »Zdravo«, godba pa je zaigrala državno himno, ki jo je množica poslušala odkritih glav.

Formirala se je veličanstvena povorka kakršne Vič se ni videl ni doživel. Vzdolž Tržaške ceste se je zbrala na obeh straneh velika množica, ki je navdušeno pozdravljala in obsula sokolske vrste s cvetjem. Na čelu povorce je korakala četa vojakov planinskega bataljona pod vodstvom poročnika br. Harbića, potem pa se je uvrstila četa starejše viške delc z novim praporom, ki ga je množica, zasuka s cvetjem. Za deco so korakali vojaški in civilni dostojanstveniki, kumica praporja, za praporje je korakalo starešinstvo župne uprave in viškega Sokola, potem so se razvrstile dolge kolone članstva, naraščaj v dece v krojih. Vsa ta povorka je štela na Viču okrog 800 oseb, ko pa je prispeta pred Narodni dom se je povečala na število 1300. Bil je triumf sokolske misli na Viču in v Ljubljani. Tudi Ljubljana je pokazala svoje pravo sokolsko srce. Povorka je šla skozi Rožno dolino in po glavnih ulicah v središču mesta do Narodnega doma, kjer je bil razvod.

Medtem se je pričelo pobniti telovadišče Ljubljanskega Sokola s številnim občinstvom, ki se ga je nabralo okrog 3000. Poleg zastopnikov, ki so prisostvovali razvijitju prišel je komandant vojnega okrožja polkovnik br. Živanović, veliko število častnikov ljubljanske garnizije, zastopniki vojnih dobrovoljev z br. Jerasom na čelu, dalje naši Sočani, četniki, zastopniki kulturnih in narodnih organizacija, ki so s svojo navzočnostjo pokazali simpatije nesobičnemu delu viškega Sokola v dobi 30 let. Na tribini so zavzeli svoja mesta tudi bratje ustanovniki s prvim starostom br. Tribučem na čelu. Po tem svečanem aktu se je dokaj hitro razvrstil precej obširen telovadni spored. Viharnih ovaciј je bila deležna naša junačka vojska, ki je v polni vojni opremi skoro brezhibno izvedla tri vaje s puškom. Vse vaje so bile dobro in skladno izvedene. Krasen in veličasten je bil nastop vseh telovadnih oddelkov (160) s skupnimi jubilejnimi prostimi vajami. Krasno uspešen nastop je zaključila simbolična scena telovadnih oddelkov in vojske »Preko borb v svobodo«. Občinstvo je priredilo entuziastične ovaciјe. Potem so prikorakali na telovadišče spet vse telovadni oddelki in vojska s praporji k snemanju državne zastave, ki je bila spuščena med petjem in igranjem »Hej Sloveni«.

S tem je bil jubilejni nastop zaključen. Bratskemu viškemu Sokolu, ki nam je pribredil tako veličanstveno slavlje, bratsko in iskreno čestitamo z vročo željo, naj bi društvo svojo 35 letnico proslavilo na lastnem telovadišču na Viču. Viški Sokol: Po tej poti le naprej za sokolskim praporom!

Javne vežbe sokolskih društava i četa

Sokolsko društvo Biograd na moru, održalo je 30. jula uspelu javnu vežbu uz pripomoč bratskog Sokolskog društva Beograd—Matica, koje se ovdje nalazi sa 150 pripadnika na letovanju. Pre javne vežbe kroz mesto je prošla u lepom redu povorka predvodena glazbom sa 4 zastave. U povorci je bilo preko 350 sokolskih pripadnika iz Biograda, Beograda i okolnih mesta. Javna vežba održana je na letnjem vežbalištu pod električnim osvetljenjem pred velikim brojem gledalaca. Nastupile su sve kategorije, koje su odale pozdrav zastavi.

Članice su kao poslednju tačku odvežale »Na plavom Dunavu«, valcer na glazbu R. Strausa uz pratnju klavira. Istakla su se i veoma mnoga sviđela publici muška deca u svima tačkama s kojima su nastupala a naročito u preskocima preko konja, gde je malo Bora brao lovorike. Sve vežbe pratila je društvena muzika. Javno vežbi prisustvovao je i brat Miroslav Vojnović, zamenik načelnika Saveza i jedan od najboljih sokolskih stručnjaka, pa je izrazio svoje zadovoljstvo nad uspehom priredbe. Bratsku sokolsku župu zastupao je br. Marko Milutinović a bili su prisutni i načelnica župe s. Tona Grubišić, te načelnik sokolskog društva Šibenik br. Mile Filipi. Na koncu dužnost nam je da izrazimo svoju veliku zahvalnost braći iz Beograda, koji su nas obilno potpomogli i dali stvari gro vežbača, tako da su oni najzaslužniji za dobar uspeh javnog časa. — Napomijemo, da je na želju braće Sokola iz Beograda, 28. jula, održao predavanje o lepotama Dalmacije i umetničkom i kulturnom radu Slovena u Dalmaciji, dr. Mirko Perković.

* * *

Sokolska četa Pribislavec, održala je uspenu javnu vežbu uz sudelovanje društva Čakovec i četa Macinec, Šenkovec i Nedelišće. Pre početka javne vežbe prošla je kroz mesto povorka sokolskih pripadnika, koja je bila srdično pozdravljena od meštana. Javnu vežbu posmatrало je preko 2000 lica, večinom seljaka. Vežbači su bili burno pozdravljeni kada su pevajući »Pesmu sokolskih legija«, izašli na vežbalište. Vežbači je pozdravio lepin govorom br. Gustav Sabol, načega je izveden obiman program. Uspeh ove vežbe najbolji je dokaz koliko se dade postići istrajnim radom, koga provodi sokolska četa Pribislavec, uprkos svima preprekama.

* * *

Sokolska četa Pribislavec, održala je uspenu javnu vežbu uz sudelovanje društva Čakovec i četa Macinec, Šenkovec i Nedelišće. Pre početka javne vežbe prošla je kroz mesto povorka sokolskih pripadnika, koja je bila srdično pozdravljena od meštana. Javnu vežbu posmatrало je preko 2000 lica, večinom seljaka. Vežbači su bili burno pozdravljeni kada su pevajući »Pesmu sokolskih legija«, izašli na vežbalište. Vežbači je pozdravio lepin govorom br. Gustav Sabol, načega je izveden obiman program. Uspeh ove vežbe najbolji je dokaz koliko se dade postići istrajnim radom, koga provodi sokolska četa Pribislavec, uprkos svima preprekama.

* * *

Sokolsko društvo Moravče, Dravska banovina, priredilo je letnji javni nastup, u kome su uzele učešča sve jedinice Kamničkog sokolskog okružja. Velika povorka članstva prošla je kroz mesto srdično aklamirana. B. Toman, starešina, održao je prigodan govor, popraćen oduševljenim ovacijama Nj. V. Kralju i Jugoslaviji.

* * *

Sokolsko društvo Preserje, kod Ljubljane, priredilo je javnu vežbu uz sudelovanje okolnih jedinica. Kroz mesto je prošla povorka sa brojnim članstvom, predvodena muzikom društva Tabor i brojnim zastavama. Javnom nastupu je prisustvovao veliki broj gledalaca. Srdično su pozdravljeni oficiri i vojnici iz Vrhnik, koji su takođe prisustvovali javnom nastupu. Župu Ljubljana zastupao je br. Pavle Boršnik. Javni nastup je završen pevanjem: »Hej Sloveni«, i »Le naprej, brez miru!«.

* * *

Zagrebačka »Istra« donosi sledeći demografski bilten iz Zadra:

»Od 15. VII do 22. VII 1939. rođenih: 17, umrli: 3, venčanja: 3. — rođeni: Kotlar Robert Albertov, Ivankov Ante Antunov, Pedišić Irma Ivanova, Čurković Marija Leonardova, Goja Ana i Goja Karmela Grgureve, dvojčici, Streljana Rožarija Markova, Peljšić Aleksandar Božin, Vidaković Ante Petrov, Glavan Aldo Božin, Peroš Marija Stankova, Pera Karmela Simunova, Barešić Marija Terezija Petrowa, Skroče Josip Markov, Subotić Milivoj Vjekoslavov, Lisica Marijan Ivanov, Krstić Lidija Milanova, — umrli: Musap Lidija, Buković Vjekoslav, Petan Milka, venčanja: Dobrila Viktor i Balarin Antonija, Perinčić Kazimir i Dukić Katarina, Politeo Bruno i Makiedo Darija.

Da se ne bi tko zabunio, čitajući imena, pa pomislio da smo to preneli iz kakvih splitskih novina, ističemo ponovno da je to bilo u Zadru i da smo popis doslove preneli iz zadarskog »San Marca«.

Iz slovenskog sveta

Novosadski »Dan« javlja, da je šef nemačke tajne policije Himler, obavestio češku vladu, da će Gestapo uhapšiti 15.000 Čeha ako dode do »nasilja protiv Nemaca«.

* * *

Praški dopisnik »Pti Zurnala«,javlja, da su nemačke vlasti izradile načrt o preseljivanju češkog naroda. U prvom redu preseliće se 1.750.000 Čeha iz Praške, Plzenske i Moravsko-ostravске oblasti u Nemačku. 300.000 Čeha imalo bi biti nastanjeno u oblasti ugljenokopa u Ruru, 250.000 kod gradnje drumova, a 200.000 u poljoprivredi. Za ostale nači će se drugi poslovi. Češke radnike pratice i njihove porodice.

Iz načelnštva Saveza SKJ

Vazduhoplovni generalštab svojim aktom br. 2155 od 29/VI o.g. obavestio nas je, da su izdali 2 knjige i to: »Izrada vazduhoplovnih jedričaca« od g. Lanserga i »Leteli modeli i njihova izrada« od g. Z.A. Bišala u izdanju »Biblioteke vazduhoplovnog Glasnika«, ovo Uredništvo nas moli, da obzirom na već postojeci rad Sokolstvu na vazduhoplovnom pokretu preduzmimo sve mere radi što šireg rasturanja ovih knjiga među sokolskom omladinom. Knjige toplo preporučujemo svima jedinicama i članstvu.

Knjige se naručuju kod: Staba vazduhoplovstva vojske, Generalštab, Uredništvo vazduhoplovnog Glasnika, — Zemun.

Sadržina sokolskih listova**»KNJIGA ZA SOKOLSKO SELO«**

Izašao je iz štampe 7 broj ovog glasnika sokolske župe Mostar, sa sledećim sadržajem: Dva gledišta o kojima bi trebalo doneti jedno rešenje; — »Napredna omladina«; — Savremeni razgovori o Sokolstvu; — Sokolski kompas kroz politička zbivanja (Boriša P. Starović); — Kuga u selu (Ivan Starović); — broine pesme, razne vesti i dr.

Sokolsko društvo Ribnica, priredilo je svoj »društveni dan«. Kroz mesto je najpre prošla povorka brojnog članstva, sa dve čete narodne vojske, koju je publika urnebesno pozdravljala. Javni nastup uspeo je u svakom pogledu, naročito tačka Sokola iz Vrhnikle: »gde domov mui«, i nastup vojske. Prisutne je pozdravio starešina društva br. Peterlin, a u ime župe Ljubljana govorio je br. Flegar.

SOKOLIMA

Štamparija „Gutenberg“ daje najpovoljnije cene i dobavne uvjete. Zato se obratite kad Vam bilo što ustreba jedino na

**ŠTAMPARIJU „GUTENBERG“
ZAGREB**

Ulica 65 — Telefon 23-131
bratu S. Oljevac

**Tvornica TANINA
Sisak D. D.**

proizvodi slijedeće ekstrakte:

Kstenov ekstrakt
Smrekov "
Hrastov "
Kveljačo "
Valonca "
Mimoza "

i razni miješani ekstrakti. Sirovina se nabavlja iz naše države, Afrike, Azije, i Južne Amerike.

Gradnja olimpijskog stadiona u Beogradu

U vezi sa gradnjom Olimpijskog Stadiona u Beogradu, »Politika« javlja pored ostalog i sledeće:

»Olimpijski stadion, koji će biti podignut u Donjem Gradu, gde se sada nalaze vojničke zgrade, treba da буде gotov do 1941 godine, jer će se tada održati Svesokolski slet u Beogradu. Stadion će, prema mišljenju izvrsnih stručnjaka, stajati oko sto miliona dinara. Sem toga uložiće se nekoliko miliona dinara za druge radove koji su u neposrednoj vezi sa podizanjem stadiona. Dok će izdatke za zidanje stadiona i njegovo uređenje podneti država, dogleđe će druge izdatke za uređenje prilaza, kanalizacije i vodovoda podneti Opština grada Beograda. Nemački arhitekt g. Marh, kome će biti poverena izrada nacrta i izvođenje Olimpijskog stadiona, zatražio je od Opštine grada Beograda da mu se stave na raspoloženje svi potrebiti podaci o zemljištu, kotama i o gradevinama koje treba sačuvati zbog njihove istoriske važnosti. Tehnička direkcija Opštine grada Beograda izradila je već nekoliko elaborata koji će poslužiti arhitektu g. Marhu za izradu nacrta za stadion; drugi podaci koji su traženi ovih dana biće u najskorije vreme predani i dostavljeni u Berlin. Prema tome, može se očekivati da će pretbodni radovi biti uskoro završeni kako bi se moglo pristupiti podizanju samog stadiona.«

Na letnjem vežbalištu Sokolskog društva Ruše, izveden je pred brojnom publikom komad »Voda sa planine« od g. g. Plaovića i Đokovića. Gledaoci su srdačno pozdravili autora g. Plaovića, koji je lično prisustvovao pretstavbi.

Prije nego učiniš životnu policu ili djeci miraz obrati se za upute kod

MATKO MILKOVIĆ

S U Š A K

Glavni zastupnik
„CROATIE“ osiguravačke Zadruge u Zagrebu.

GESTETNER

APARAT

JE SAVRŠENSTVO DAMAŠNJE BIRO TEHNIKE

GESTETNER aparat umnožava sve kancelarijske formulare, raspise, obrasce, crteže i t. d.

Tražite predočenje aparata i ponude. Svako je obvezno bezobavežno za Vas!

D. GESTETNER Ltd.

BEOGRAD ZAGREB
Dobrinjska ul. 12 Varšavská ul. 2A
Tel. 23-524 Tel. 22-584

Iz Slovačke

Nedavno je prvi nemački poslanik u Bratislavu, bivši ljubljanski generalni konzul Dr. Bernhardt, predao predsedniku slovačke republike Dr. Tisu svoja akreditivna pisma. Tom prilikom Dr. Tiso izrazio je zahvalnost g. Hitleru i Nemačkoj na ovom aktu, ističući da je Slovačka, »zahvalna Nemačkoj i njenom vodi za svoju koначnu slobodu.«

УЖАРЕНЕ ТАБАНЕ**И БОЛНЕ НОГЕ**

излечи сасвим
БАРТУЛИЋЕВА

ЛЕКОВИТА МАСТ

Кутија Дин. 14.—

Добија се у свакој апотеци.

Ред. бр. 7802 од 15 маја 1939.

Sestre-Braćo!

Upamtite da ćete sokolsku odoru, vežbače odelo i sve ostale sokolske potrebštine dobiti jedino, propisno i jeftino u solidnoj i poznatoj

Trgovini
sokolskih
potrebština

Branko Palčić

ZAGREB

Kraljice Marije 6

BEOGRAD

Balkanska 22

Tražite besplatni cenovnik

**ASPIRIN
TABLETE**

u novom

celofan-pakovanju
kod prehlade, reume, gripe
i groznice.

Oglas reg. pod S. br. 5839 1. III. 1939.

**DVORSKI DOBAVLJAČ
PEKARNA I SLASTIČARNA**

**R. RUKAVINA
ZAGREB**

PRERADOVIĆEVA UL. 3. — TELEFON BR. 24-471

555,637'664 kg. čistoga zlata

isplatio je od svog osnutka 1838 do konca prosinca 1937 god. svojim osiguranicima

**JADRANSKO
OSIGURAVAJUĆE DRUŠTVO**

Gornji iznos dobiven je proračunavanjem isplata osiguranicima prema svakodobnoj vrijednosti u čistom zlatu a proračunat u dinare iznosi preko

29%. milijadi dinara

Veliki prijatelj Sokolstva???